MUSEUM
AMSTERDAM
NOORD

Jaarverslag 2024

Inleiding

Het jaar 2024 was voor het museum een succesvol jaar. Het museum gevestigd in het Badhuis van Vogeldorp heeft naast zijn vaste tentoonstelling in het voorgedeelte ook dit jaar drie mooie tijdelijke tentoonstellingen gehouden.
Het museum dat 4 dagen van donderdag tot en met vrijdag is geopend van 13.00-17.00 uur wordt bemenst door gastheren en vrouwen die veel over de historie van Noord weten en de bezoekers veel kunnen vertellen. Daarnaast zijn er excursies en rondleidingen verzorgd.

Tentoonstellingen

De tentoonstelling 'Atlas van Noord' ving reeds op 7 oktober 2023 en liep door tot 31 maart 2024. In deze tentoonstelling tonen we de zichtbare én de onzichtbare kanten van stadsdeel Amsterdam-Noord. Verscheidene kaarten: van het sociale weefsel, van de Tweede Wereldoorlog (waar de Joden woonden en waar precies de bommen vielen), tot en met de Noordse biodiversiteit. Een objectieve of een neutrale kaart bestaat niet, elke kaart projecteert een eigen wereldbeeld. Van geografische kaarten tot de poëtische buurtatlas, en van kaarten gemaakt door bewoners tot een diverse kijk op het stadsdeel. De kaarten zijn opgedeeld in drie thema's:verborgen verleden, sociaal weefsel en duurzaamheid.

De tentoonstelling 'De kracht van Noord ben jij' heeft plaats gevonden van 20 april tot 22 september 2024. Noord heeft een zeer fijnmazig sociaal netwerk van groepen, organisaties. Zelfbewust en soms tegendraads, maar met veel gemeenschapszin. Wij hebben als museum het podium geven aan deze groepen en

individuen, bewonersinitiatieven die zijn geïnspireerd door zorg voor de medemens, voor de plek waar we wonen, of beiden. Opgezet door bewoners zelf. Het gaat om de volgende initiatieven:

1. Buurthuis De Bol in de Kleine Wereld. Bewoners en professionals die gezamenlijk een ontmoetingsplek en een wijk-werk-coöperatie ontwikkelen. Deze coöperatie biedt betaald werk aan bewoners van de buurt, bijvoorbeeld klussen die woningcorporaties uitbesteden.

2. De Ceuvel Is een broedplaats waar men zich bezig houdt met circulair bouwen. Een vereniging bestaand uit kleine bedrijfjes die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor hun omgeving. Zij zijn al jaren op een duurzame manier bezig op een voormalige scheepswerf in de Papaverhoek. De natuur krijgt daar ook een duidelijke stem in. Iedereen is welkom op de Ceuvel in het Café, maar ook bij bijeenkomsten over duurzaamheid.

3. De Noord As is een samenwerking met bewoners en diaconaal opbouwwerk. Men wil de ervaringen met armoede bundelen en er samen met betrokkenen kracht uit putten, zodat mensen er niet alleen voor hoeven staan en zich op actie kunnen richten. Zo spreekt men bijvoorbeeld de gemeente aan op hoe ongunstig, inefficient of tegenstrijdig gemeentelijke regelingen zijn, m.n op het gebod van armoedebestrijding. Het is luisteren naar de ervaring en dat omzetten in gezamenlijke actie naar de gemeente.

4. Red Amsterdam Noord is actiegroep Noord breed die zich samen hebben verenigd en zo krachtig naar overheid kan spreken. Er was veel ongenoegen. Hoe konden we beter opkomen voor Noord. Door je te verenigen word je sterker. Bewoners adviseren de Gemeente tegen een vergoeding. Er wordt zoveel gevraagd door de overheid aan bewoners, dat dit niet zomaar altijd vrijwillig kan. Red Amsterdam Noord is blij dat er meer mensen zijn die zich druk maken over elkaar, over wat hier gebeurt en de leefbaarheid van Noord. ‘als je je verenigt en je zet je voor iets in, dan kun je toch iets bereiken, maar je moet wel activistisch blijven’.

5. Geschiedenis van Noord vertelt het verhaal van drie oudgedienden die veel acties hebben georganiseerd voor een beter Noord. Dit zijn Han Wanders actievoerde van het eerste uur voor de bewoners van Noord. Rob Goldsteen eerste stadsdeel wethouder die ook een activistische stijl had om bij de stad aan te kloppen. Daarnaast hebben we uit het archief Cathrien Veldhuis en actievoerder van het eerste uur. Zij was altijd in touw voor de bewoners. Zij onderhandelde met woningcorporatie over achterstalligonderhoud enz.

De tentoonstelling 'Snel Weg naar Zee, 200 jaar Noord-Hollands Kanaal' opende op 4 oktober 2024 en duurt tot en met zondag 30 maart 2025. Deze tentoonstelling beoogt een organisch verband te laten zien van verleden naar heden, waarbij historische feiten en voorwerpen gekoppeld werden aan verhalen van nu. De inrichting werd verzorgd door MAN vrijwilligers Piet Meijer en Wim Beerman, in samenwerking het Historisch Centrum Amsterdam Noord (HCAN), aan de hand van de volgende vijf vensters:

1. Mens en het werk

Het verhaal van de feitelijke aanleg, wat betekende het voor de kanaalwerkers. Woonhut, baggerbeugels, schep, films over de beroerde arbeidsomstandigheden van, veelal, arme polderjongens.

2. Macht van het geld

Het verhaal van de achtergrond, waarom en wie. Amsterdam was tegen aanleg uit concurrentieoverwegingen, Alkmaar was voor vanwege verwachte tolopbrengsten. De rollen van koning Willem I, Goudriaan en Blanken komen naar voren.

3. De dingen en de techniek

Het verhaal van de met het kanaal gepaard gaande infrastructuur: sluizen en vlotbruggen, handwijzers en rolpalen.

4. Het landschap en de kaart

Het verhaal van het herschapen landschap en het historische gebruik: langwerpige kaart uit 1825 van het kanaal op de grond.

5. De tijd van nu

Het verhaal van het huidige nut en gebruik:

- Het BovenIJ-ziekenhuis: koeling door water uit het kanaal.
- Hoogheemraadschap: de waterafvoer van Noord-Holland (waarvoor het kanaal zeer belangrijk is).
- Recreatief gebruik: zeilen, zwemmen, roeien, viswedstrijden en schaatsen.

Randprogramma, evenementen, excursies

- Diverse wandelingen door de van der Pekbuurt, Vogelbuurt, Vogeldorp en tuin- en dijkdorp Nieuwendam, 5 mei wandeling Van der Pekbuurt met als thema 'de littekens van de oorlog'.
- Fietstochten 'Waterlandse Zeedijk west' en 'Waterlandse Zeedijk oost.
- Bezoeken aan het Van Eesterenmuseum en museum Het Schip in het kader van 'uitwisseling buurtmusea Amsterdam'.

- Kunstschooldag, stichting Jam: bezoek 40 kinderen van basisscholen aan museum en Vogeldorp.
- Presentatie in het museum van ‘Dijkreis’, nieuwe podwalk langs de Waterlandse Zeedijk, 40 bezoekers
- Bezoek 30 kinderen en 11 begeleiders ‘Noordjes Kinderkunst’
- Bezoek groep van 12 inburgeraars en docent van een taalscchool in Noord.
- Bezoek Communicatieteam Aanpak Noord, 8 ambtenaren.

Cijfers en aantallen

	2024	**2023**
Aantal nieuwe tentoonstellingen	2	2
Aantal evenementen	15	29
Aantal bezoekers	700	1.200
Vrienden van de Club van Honderd	16	15
In de media	17	16
Online bezoekers website	9.350	8.890
Aantal vrijwilligers	22	17
Aantal freelance krachten	3	2

Samenwerkingen

In het kader van de professionalisering hebben we de samenwerking met organisaties in Noord verder uitgebouwd. Allereerst de samenwerking met het Historisch Centrum Amsterdam-Noord (HCAN). Zij hebben in onze tentoonstellingen een vaste inbreng als het gaat over het historische deel over Noord. Zij helpen daar waar nodig is. Het is een prettige samenwerking. Wij hebben samen de tentoonstelling “Snelweg naar zee” gemaakt. Wel ieder op een verschillende plek in Noord, te weten HCAN op het winkelcentrum Boven het IJ en wij in ons museum in het Badhuis. Deze samenwerking heeft verder geresulteerd in een gezamenlijke lezing voor de vriendenclubs van beide organisaties in het Stadsdeelhuis Noord.
De samenwerking met het Amsterdam Museum is geïntensiveerd. Wij hadden op de zolder van het badhuis nog een aantal waardevolle voorwerpen over de industrie van Noord staan. Deze spullen zijn opgehaald en het museum was er ontzettend blij mee, omdat – zo bleek - het Amsterdam Museum weinig voorwerpen heeft van de oude industrie van Noord.

Met het team Aanpak Noord zijn er een aantal gesprekken gevoerd en ook die samenwerking is geïntensiveerd. Het is nog wel zoeken naar wat het concreet voor ons kan betekenen, maar we zijn hoopvol. Wij brengen oud en nieuw Noord bij elkaar en dat is ook de kracht van het Museum.
Verder hebben we samengewerkt met de Waag Future Lab en met broedplaats de Ceuvel, die samen met het museum de tentoonstelling “de Kracht van Noord ben jij” heeft gemaakt. Het museum zoekt waar mogelijk de samenwerking met organisaties in Noord en evt. daarbuiten, om zo onze reikwijdte te vergroten.

Organisatie

Het Museum Amsterdam Noord bestaat geheel uit vrijwilligers (inclusief het bestuur), in dit jaar 22 in getal. De ontvangsten in het museum en het uitvoeren van de randprogramma’s worden gedaan door een gedreven groep vrijwilligers, afkomstig uit of met veel belangstelling voor Noord. Zij zijn gastheer/vrouw die bezoekers achtergrondinformatie geven bij de zowel vaste tentoonstelling als de halfjaarlijksewisselende tentoonstelling. Vanuit het bestuur wordt er dan ook continu aan gewerkt om de groep op sterkte te houden en eventueel nieuwe vrijwilligers aan te trekken. In 2024 zijn er 5 nieuwe vrijwilligers gevonden.

De (gast)curator wordt bekostigd uit projectsubsidies die voor elke tentoonstelling wordt aangevraagd en waarover verantwoording wordt afgelegd. Om hen te kunnen blijven inschakelen, is meer financiering nodig dan wij gewend zijn om aan te vragen. Daarom blijven wij actief op zoek naar een freelance fondsenwerver die grotere aanvragen kan schrijvenen indienen bij verschillende fondsen en subsidieverstrekkers.

Het bestuur bestaat uit 3 personen: voorzitter, secretaris, en penningmeester.

Financien

Met een omzet van € 35.206 is de inkomstenkant van boekjaar 2024 weer min of meer standaard geweest. Doordat de rest van het in 2023 verkregen subsidiebedrag van het Amsterdams Fonds voor de Kunsten meegenomen mocht worden naar 2024, drukt dat echter opnieuw een fors, incidenteel stempel op de uitgavenkant culminerend in een exploitatietekort van € 11.758. Kanttekening bij dit tekort is wel dat dit extra hoog uitvalt doordat de laatste 10% AFK-subsidie pas bij afrekening, conform verwachting in 2025, wordt uitgekeerd. Deze boekhoudkundige invloeden laten onverlet dat de omvang van het eigen vermogen,

de kaspositie en de vooruitzichten voor 2025 nog altijd voldoende zijn voor de normale bedrijfsvoering en geen aanleiding geven tot zorg. In 2024 is verder het dag-tot-dag financiele beheer aanzienlijk transparanter en efficienter geworden door het teruggaan naar één enkele bankrekening voor alle museumactiviteiten, aangehouden bij ING.